

Overzicht aantal lopende trajecten in relatie tot crisisbeheersing

Op dit moment loopt er een aantal trajecten die van invloed zijn op de organisatie, inrichting en werkwijze van de crisisbeheersing. Het kabinet heeft samen met publieke en private veiligheidspartners op decentraal en nationaal niveau ingezet op het realiseren van een gezamenlijke Agenda Risico- en Crisisbeheersing 2018-2021. Doelstelling is dat Nederland op alle niveaus toegerust is en blijft om risico's en crises met elkaar te beheersen en (zo mogelijk) te voorkomen. De hieronder genoemde trajecten sluiten aan bij doelstelling en ambitie van deze Agenda.

Hieronder een (niet uitputtend) overzicht van een aantal trajecten, voor de korte, middellange en lange termijn.

Voor de korte termijn:

1. Continuering opdracht LOT-C

Voor de middellange termijn:

2. Onderzoek naar inrichting en vormgeving landelijk beschikbare operationele coördinatie en informatie bij (dreigende) crises
3. Gezamenlijke multidisciplinaire planvorming met landelijke werking
4. Traject Actieleren Covid-19
5. Reflectie op handelen NKC Covid-19
6. Programmaplan Crisisbeheersing 2020-21 Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio

Voor de lange termijn:

7. Evaluatie Wet veiligheidsregio (commissie Muller)
8. Onderzoek Coronacrisis Onderzoeksraad voor Veiligheid
9. Onderzoeken Algemene Rekenkamer

1. Continuering opdracht Landelijk Operationeel Team-Corona (LOT-C)

5.1.2e en 5.1.2e hebben aan de opdrachtgevers LOT-C een verzoek gericht tot continuering van het LOT-C in een afgeslankte vorm als kern van een opschaalbare werkorganisatie die in staat is op een aantal functies te voldoen aan de coördinatie- en informatiebehoefte van de gezamenlijke veiligheidsregio's en het rijk. Daarnaast verzoeken zij het LOT-C de opdracht te geven het LOT-C Interactief Maatschappelijk Dashboard door te ontwikkelen naar een Landelijk Maatschappelijk Dashboard Covid-19 (LMD). In verband met de afschaling van de nationale crisisstructuur gaat het om een opdracht van de interdepartementale Programmaorganisatie Samenleving en Covid-19 (PSC-19) en het Veiligheidsberaad.

2. Onderzoek naar inrichting en vormgeving landelijk beschikbare voorziening tbv operationele coördinatie en informatie bij (dreigende) crisis

Het Veiligheidsberaad en de minister van JenV hebben meerdere malen gesproken over de noodzaak om de samenwerking tussen Rijk en veiligheidsregio's en veiligheidsregio's onderling te versterken op de kernelementen bestuurlijke afstemming, operationele coördinatie, informatiedeling, communicatie en planvorming. Naar aanleiding van de crisisaanpak Covid-19 heeft het informele directeurenoverleg Covid-19 (veiligheidsregio's, projectdirecteuren NCTV en DGPenV) opdracht gegeven onderzoek te doen naar de inrichting en vormgeving van een structureel beschikbare multidisciplinaire, en naar behoefte op te schalen landelijk beschikbare voorziening ter ondersteuning van landelijk en regionaal opererende gezagen. Bij het onderzoek wordt ook de gezamenlijke multidisciplinaire beeldvorming betrokken waaraan wordt gewerkt in opdracht van 5.1.2e overleg met 5.1.2e, 5.1.2e en na

3. Gezamenlijke multidisciplinaire planvorming met landelijke werking

In december 2019 heeft het Directeurenoverleg Crisisbeheersing, waarin ook de veiligheidsregio's en de vitale infrastructuur zijn vertegenwoordigd, afspraken gemaakt over een meer uniforme en gezamenlijke opzet van nationale crisisplannen inclusief de selectie van dominante risico's en dreigingen uit de Nationale Veiligheid Strategie als maatstaf voor de prioritering van te actualiseren en uit te werken crisisplannen (infectieziekten, digitale dreigingen en langdurige, grootschalige uitval vitale infrastructuur). Dit type bovenregionale c.q. landelijke crises vergt noodzakelijkerwijs een gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding en planvorming met een landelijke werking (doorontwikkeling van nationale crisisplannen naar landelijke plannen).

4. Traject Actieleren Covid-19

In opdracht van de NCTV is het ActieLeren-traject gestart door het COT om te leren van de ervaringen van de nationale crisisbeheersingsorganisatie Covid-19. Er wordt gebruik gemaakt van drie sporen: individuele flitsreflecties (interviews) met een kleine groep sleutelfunctionarissen, digitale survey met een grotere groep respondenten en een algemene e-mailbox voor vrije inbreng. Periodiek levert het COT aan de Begeleidingsgroep ActieLeren een rapportage op van de resultaten. Bijgevoegd de eindreflectie van het COT.

5. Reflectie op handelen NKC Covid-19

Op verzoek van [5.1.2e] is door [5.1.2e] een reflectie uitgevoerd op het eigen handelen van het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie om de lessen, ervaringen en 'best practices' van alle betrokkenen bij Covid-19 vast te leggen. Zie voor meer informatie bijgevoegde reflectie "Alleen samen".

6. Programmaplan Crisisbeheersing 2020-2021 Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV)

Eind mei heeft de Raad Commandanten en Veiligheidsregio het Programmaplan Crisisbeheersing 2020-2021 vastgesteld. Het plan staat niet op zichzelf, maar sluit aan bij andere strategische agenda's, waaronder de Agenda die het kabinet samen met onder meer de veiligheidsregio's heeft ingezet. Bovenregionale en landelijke vraagstukken zijn gezamenlijke opgaven van veiligheidsregio's én rijk (JenV) die in nauwe samenwerking moeten worden opgepakt. Dit geldt ook voor de uitdaging om verbinding te maken tussen de Nationale Veiligheid Strategie en regionale risicoprofielen. Het programmaplan is ter informatie toegestuurd aan het DOCB en op 25 juni besproken.

8. Evaluatie Wet veiligheidsregio (Wvr)

De evaluatiecommissie heeft eerste bevindingen en denklijnen voor conclusies opgesteld, welke zijn besproken in de adviesgroep (klankbord) waarin ook JenV is vertegenwoordigd en zijn toegelicht in het Veiligheidsberaad.

De commissie verzamelt ook informatie over de aanpak van Covid-19 om te illustreren of en hoe de geïdentificeerde aandachtspunten en knelpunten in deze crisis een rol spelen en op welke wijze deze mogelijk zijn en worden opgelost. 30 professionals zijn en worden benaderd om iedere drie weken kort telefonisch te worden geïnterviewd (veiligheidsregio's, zorgorganisaties, gemeenten, politie, defensie en rijksoverheid).

Met de adviesgroep zijn mogelijke scenario's besproken ten aanzien van de planning van de oplevering van het rapport. Conclusie was dat de wetsevaluatie niet kan wachten op de volledige evaluatie van de Covid-19 crisis door de Onderzoeksraad voor Veiligheid. De commissie heeft aangegeven dat zij het rapport met een advies op hoofdlijnen zal afronden vóór 1 december 2020.

[5.1.2e] heeft toegezegd in het komende DOCB een toelichting te geven op de eerste bevindingen van de commissie.

9. Onderzoek Coronacrisis Onderzoeksraad voor Veiligheid

De Onderzoeksraad voor Veiligheid is een onderzoek gestart naar de aanpak van de Coronacrisis door de Nederlandse overheid en andere betrokken partijen. Dit doet de Raad mede op verzoek van het kabinet. Bij het onderzoek kijkt de Raad onder meer naar de voorbereiding op een pandemie, de crisisbeheersing en de getroffen maatregelen en de uitfasering van deze maatregelen. Daarnaast kijkt de Onderzoeksraad ook naar de effecten van de coronacrisis op de veiligheid van kwetsbare mensen in de samenleving, bijvoorbeeld door het wegvallen van reguliere zorg of maatschappelijke diensten. Medische handelingen en economische steunmaatregelen vallen buiten de focus van het onderzoek. Het doel van het onderzoek is om lessen te trekken voor eventuele toekomstige epidemieën. De komende tijd bereidt de Onderzoeksraad zich verder voor en volgt daarbij de ontwikkelingen op de voet. Omdat partijen nog volop bezig zijn met

het bestrijden van de crisis, doet de Raad nog geen uitvoerend onderzoek bij de betrokken partijen zelf.

10. Algemene Rekenkamer onderzoekt bestrijding coronacrisis

De Algemene Rekenkamer gaat onderzoek doen naar verschillende aspecten van de bestrijding van de coronacrisis. Eén onderzoek is gericht op het beleid en de capaciteit om mensen te testen op het coronavirus en op de ervaringen met de toegang tot de testen. Een tweede onderzoek zoomt in op de risico's voor de overheidsfinanciën als gevolg van leningen en garanties die zijn verstrekt. Het derde onderzoek neemt de steunmaatregelen aan grote ondernemingen onder de loep.

De Algemene Rekenkamer zal hiernaast nationaal, binnen de Europese Unie en wereldwijd de vinger aan de pols houden. Op nationaal gebied gaat de Rekenkamer de maatregelen die het Rijk neemt om de coronacrisis te bestrijden in kaart brengen en volgen. De monitor gaat vanaf eind juni via de website van de Rekenkamer parlement en samenleving inzicht bieden in de opzet, kosten en beoogde effecten van regelingen die zijn getroffen. Naast de vier activiteiten die nog dit jaar tot publicaties gaan leiden, zal de bestrijding van de coronacrisis centraal komen te staan in het verantwoordingsonderzoek over het lopende jaar.